

Hospodárska a sociálna rada
Slovenskej republiky

Bratislava 23.05.2022
Číslo záznamu: 46764/2022

Z Á Z N A M

**z plenárneho zasadnutia Hospodárskej a sociálnej rady
Slovenskej republiky konaného dňa 23.05.2022**

Miesto konania: nová budova Úradu vlády SR
Prítomní: podľa prezenčnej listiny
Rokovanie viedol: Milan Krajniak, predseda HSR SR

Návrh programu:

1. Návrh zákona o požiadavkách na prístupnosť služieb pre osoby so zdravotným postihnutím a o zmene a doplnení niektorých zákonov
2. Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovuje výška sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie a výška peňažného príspevku na opatrovanie
3. Vyhodnotenie plnenia Stratégie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v Slovenskej republike na roky 2021 až 2027 a programu jej realizácie za rok 2021
4. Správa o stave ochrany práce a o činnosti orgánov štátnej správy v oblasti inšpekcie práce v roku 2021
5. Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 330/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov v znení neskorších predpisov
6. Zákon o preverovaní zahraničných investícií a o zmene a doplnení niektorých zákonov
7. Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov

8. Implementácia európskych štrukturálnych a investičných fondov k 30.04.2022
9. Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov
10. Rôzne:
 - Informácia o priebehu legislatívneho konania novelizácie zákona číslo 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov účelom ktorej je transpozícia dvoch európskych smerníc právneho poriadku SR – smernice EP a Rady (EÚ) a zákona č. 2019/1152 o transparentných a predvídateľných pracovných podmienkach v EÚ a smernice EP a Rady (EÚ) 2019/1158 o rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom rodičov a osôb s opatrovateľskými povinnosťami (SOS)
 - Kurzarbeit - aktuálne aplikačné problémy (APZD)
 - Nepriaznivá situácia v SHMÚ a možnosti dofinancovania nákladov (KOZ SR)
 - Požiadavky Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory na podporu potravinárskeho priemyslu (AZZZ SR)
 - Podpora potravinárskeho priemyslu cez dočasnú pomoc Európskej únie a schémy štátnej pomoci (RÚZ)
 - Zvolanie monotematickej (mimoriadnej) HSR na tému cien a dostupnosti energií (RÚZ)

Rokovanie viedol predseda rady Milan Krajniak, ktorý privítal zástupcov vlády, zástupcov zamestnancov a zástupcov zamestnávateľov a skonštatoval, že plenárne zasadnutie je uznášaniaschopné a môže prijímať závery.

Predseda rady M. Krajniak v úvode informoval plénum, že v čase o 13:30 h. sa na rokovanie HSR SR dostaví predseda vlády SR Eduard Heger.

Členovia rady sa dohodli, že materiály pod bodmi 2, 3, 4, 5 a 9 návrhu programu, ku ktorým sú súhlasné stanoviská všetkých sociálnych partnerov budú odsúhlasené na začiatku rokovania. Do záznamu budú závery k jednotlivým bodom uvedené samostatne so súhlasným záverom, pričom pripomienka SOS k bodu 2 bude zaznačená a pripomienka AZZZ SR k bodu 3 bude akceptovaná.

RÚZ navrhla doplniť program v bode Rôzne o body: 1/ Zabezpečovanie procesov pre prijímanie a integráciu utečencov pred vojnovým konfliktom a ďalších imigrantov zo strany vlády a OVM. Riešenie problematiky zamestnávania a vzdelávania, 2/ Príprava vlády na potenciálny dlhotrvajúci vojenský konflikt na Ukrajine a ohrozenia z toho vyplývajúce.

AZZZ SR navrhla doplniť program v bode Rôzne o diskusiu na tému - spôsob prijímania návrhov zákonov a opatrení, ktoré zavádzajú nové dane smerujúce k pomoci občanom SR ako aj firmám vyrovnáť sa s enormným navýšením cien energií a pohonných hmôt. Ďalej navrhla, aby bod Operačný program Slovensko bol riadnym bodom na najbližšej tripartite.

K bodu 1:

Návrh zákona o požiadavkách na prístupnosť služieb pre osoby so zdravotným postihnutím a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Materiál uviedol predseda rady M. Krajniak.

J. Gabura, riaditeľ odboru integrácie osôb so zdravotným postihnutím MPSVR SR vysvetlil podstatu rozporu medzi MPSVR SR, SOI, MH SR ohľadom dozorových funkcií SOI. Uviedol, že SOI nesúhlasí s rozšírením jej kompetencií dozoru na plnenie požiadaviek na prístupnosť služieb pre osoby so zdravotným postihnutím podľa toho ako to MPSVR SR predložilo, a to z dôvodu, že nemá dostatočné personálne ani odborné kapacity na prevzatie tejto kompetencie. Pripomienka RÚZ smerovala k tomu, že do návrhu zákona pribudli nové ustanovenia, ktoré určitým spôsobom menili pôvodný materiál predložený do MPK. Stanovisko MPSVR SR je také, že v materiály sa menilo minimum vecí, išlo len o legislatívno-technické zmeny a s RÚZ došlo k prekonzultovaniu a vysvetleniu týchto zmien v návrhu zákona.

Podpredseda vlády a minister hospodárstva R. Sulík reagoval, že SOI má už teraz v správe 401 zákonov a nariadení, má svoje kapacity, nemá na to vybavenie a vyjadril názor, že je potrebné hľadať inú dozorovú inštitúciu.

Predseda rady M. Krajniak, reagoval, že v tomto smere ide o kontrolu procesov a kontrolu kvality, ktoré bežne SOI robí aj v iných zákonoch.

J. Gabura doplnil, že čo sa týka dozorových funkcií, ktoré vyplývajú z tohto návrhu zákona, je SOI jediný orgán, podľa tých kompetencií, ktoré jej už teraz vyplývajú zo zákona, a práve preto sa MPSVR SR rozhodlo zvoliť SOI ako dozorový orgán.

M. Krajniak navrhol MH SR hľadať iné kompetentné riešenie v súčinnosti s MPSVR SR.

J. Steinerová z RÚZ uviedla, že po vzájomnom vysvetlení netrvajú na pripomienke.

Záver :

Rada predložený materiál prerokovala s nasledujúcimi závermi:

- A) súhlasí s predloženým materiálom bez pripomienok,**
- B) odporúča materiál na ďalšie legislatívne konanie.**

K bodu 2:

Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovuje výška sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie a výška peňažného príspevku na opatrovanie

SOS v rámci zaslaného písomného stanoviska k materiálu uviedli, že navrhujú, aby pro futuro bola v krátkom čase otvorená diskusia ohľadom súbehu poberania dôchodkovej dávky a peňažného príspevku na opatrovanie, pričom by sa pripúšťal súbeh ich poberania bez vzájomného započítania. Osoba poberajúca dôchodkovú dávku totiž môže z vecného hľadiska na poberanie peňažného príspevku mať nárok a započítanie hodnoty príspevku vo vzťahu k výške poberanej dôchodkovej dávke považujú za neodpovedajúce objektívnej potrebe úhrady nákladov spojených s takouto starostlivosťou o osobu, za opatrovanie ktorej vzniká nárok na peňažný príspevok.

Záver:

Rada predložený materiál prerokovala s nasledujúcimi závermi :

- A) súhlasí s predloženým materiálom bez pripomienok,**
- B) odporúča materiál na ďalšie legislatívne konanie.**

K bodu 3:

Vyhodnotenie plnenia Stratégie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v Slovenskej republike na roky 2021 až 2027 a programu jej realizácie za rok 2021

AZZZ SR v rámci zaslaného písomného stanoviska k materiálu požiadala, aby k úlohe C.2. materiálu „Aktualizovať právne predpisy na zaistenie BOZP, vrátane ich zjednodušenia a minimalizovania administratívnej a finančnej záťaže s garanciou zachovania, prípadne zvyšovania dosiahnutej úrovne BOZP“, bola uvedená ako spolupracujúci subjekt plnenia predmetnej úlohy v priebehu roka 2021.

Táto pripomienka bude zo strany MPSVR SR akceptovaná.

Záver:

Rada predložený materiál prerokovala s nasledujúcimi závermi :

A) berie predložený materiál na vedomie bez pripomienok.

K bodu 4:

Správa o stave ochrany práce a o činnosti orgánov štátnej správy v oblasti inšpekcie práce v roku 2021

Záver:

Rada predložený materiál prerokovala s nasledujúcimi závermi :

A) berie predložený materiál na vedomie bez pripomienok.

K bodu 5:

Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 330/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov v znení neskorších predpisov

Záver:

Rada predložený materiál prerokovala s nasledujúcimi závermi :

A) súhlasí s predloženým materiálom bez pripomienok,

B) odporúča materiál na ďalšie legislatívne konanie.

K bodu 6:

Zákon o preverovaní zahraničných investícií a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Materiál uviedol podpredseda vlády a minister hospodárstva SR R. Sulík.

A. Beljajev z APZD uviedol, že s týmto zákonom majú dlhodobý problém, zákon by mohol v budúcnosti poškodiť zahraničné investície na Slovensku a vyvolať právnu neistotu zahraničných investorov, a preto žiadajú stiahnuť tento zákon z legislatívneho procesu.

APZD nerozporuje to, že štát musí mať dohľad nad kritikou infraštruktúrou, ale to, že tento zákon výrazne mimo toho zasahuje do práv vlastníkov a nehovorí o tom, akým spôsobom sa takéto situácie v prípade zamietavého stanoviska zo strany štátu budú riešiť.

Podpredseda vlády a minister hospodárstva SR R. Sulík reagoval na pripomienky APZD a ponúkol riešenie spočívajúce v tom, že stiahne tento bod z dnešného rokovania, pričom požiadal všetky 3 zamestnávateľské zväzy - APZD, AZZZ SR a RÚZ, aby sa dohodli na jednom spoločnom stanovisku, ktoré zo svojej pozície predložia na rokovaní na MH SR, na ktoré každý pošle svojho kompetentného zástupcu.

Požiadal A. Beljajeva z APZD, aby po zjednotení stanovísk všetkých troch zamestnávateľských zväzov sa ozval za účelom dohodnutia spoločného stretnutia s MH SR.

A. Beljajev z APZD, R. Karlubík z AZZZ SR a M. Kiralfvarga z RÚZ súhlasili s návrhom podpredsedu vlády a ministra hospodárstva SR R. Sulíka.

M. Klimek, štátny tajomník MF SR doplnil, že takáto úprava zákona aj s ohľadom na smernicu a záujmy štátu je potrebná a vítaná. Uviedol, že v prípade MF SR nebol dodržaný legislatívny proces a nebolo umožnené rozporové konanie na vyššej úrovni, a preto požiadal, aby bolo uskutočnené, keď sa bude konať stretnutie aj so zamestnávateľskými zväzmi.

Záver:

Predkladateľ sťahuje predložený materiál z rokovania.

K bodu 7:

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov

Materiál uviedol štátny tajomník Ministerstva vnútra SR T. Oparty.

Za KOZ SR predniesol stanovisko P. Paračka, predseda odborového zväzu polície v SR, ktorý uviedol, že predložený návrh zákona bol zo strany Odborového zväzu polície v SR (ďalej len „OZP v SR“) pripomienkovaný 2x. V rámci vnútrorezortného pripomienkového konania OZP v SR predložil celkom 62 zásadných pripomienok, z ktorých bolo akceptovaných 11 pripomienok, neakceptovaných bolo 34 pripomienok a od 17 pripomienok bolo zo strany OZP v SR upustené.

V rámci medzirezortného pripomienkového konania OZP v SR predložil cestou KOZ SR celkom 47 zásadných pripomienok k návrhu zákona, z ktorých bolo akceptovaných 11 pripomienok, neakceptovaných bolo 31 pripomienok a od 5 pripomienok bolo zo strany KOZ SR upustené.

Aj napriek tomu, že v predkladacej správe k návrhu zákona sa konštatuje, že jeho cieľom je v nadväznosti na Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2021 – 2024 prijatie zmien smerujúcich k zatraktívneniu štátnej služby príslušníkov PZ a zvýšeniu transparentnosti pri jej vykonávaní, je návrh zákona v príkrom rozpore s týmto Programovým vyhlásením vlády SR a celý zákon je konštruovaný iba vo forme odstránenia aplikačných problémov zo strany Ministerstva vnútra SR vo vzťahu k príslušníkom PZ. Čo sa týka transparentnosti, zákon ako taký podrobnosti neudáva a odvoláva sa na predpis o kariernom raste alebo hodnotiacom systéme príslušníkov PZ, pričom obidva predpisy boli začiatkom roka 2022 zrušené. V policajnom zbore neexistujú žiadne interné predpisy, ktoré by pojednávali o kariernom raste alebo hodnotiacom systéme príslušníkov PZ, preto navrhol, aby bol materiál

stiahnutý z rokovania, a aby bolo zapracovaných 31 zásadných pripomienok OZP v SR, ktoré stransparentňujú zákon a zatraktívňujú službu občanov v PZ.

T. Oparty, štátny tajomník MV SR k námietke týkajúcej sa zrušenia nariadenia zareagoval, že zákon hovorí o všeobecne záväznom predpise, a tým nariadenie ministra nie je.

I. Fufal, generálny riaditeľ sekcie personálnych a sociálnych činností MV SR reagoval, že pokiaľ ide o rozporové konania, ktoré sa viedli s OZP v SR a KOZ SR, má za to, že cieľom návrhov, ktoré sú transformované, resp. sa chcú pretaviť do novely zákona č. 73/1998 Z. z. je stabilizácia, motivácia zotrvať v PZ v podobe motivačného príspevku, pričom sa zavádza aj nový tzv. náborový príspevok. Vzhľadom k tomu, že sa posúva vek na prijatie do služobného pomeru od 18 rokov fyzického veku, má za to, že tento náborový príspevok zatraktívni službu v PZ, priláka nových ľudí do PZ a zabezpečí sa skvalitnenie výkonu štátnej služby pokiaľ ide o ochranu života, zdravia, majetku a osôb na území SR.

M. Magdoško, prezident KOZ SR podporil stanovisko kolegov z OZP v SR v tom, že návrh zákona je v príkrom rozpore s Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky na roky 2021-2024, kde je uvedené, že zákonom sa zabezpečí uplatňovanie motivačných nástrojov v systéme odmeňovania policajtov, ktoré bude v súlade so zásadami kariérneho postupu a bude odrážať výkonnosť a kvalitu ich práce ako služby občanom. V nadväznosti na uvedené, a to že zásady kariérneho postupu neexistujú, hodnotenie podľa ktorého bola hodnotená výkonnosť policajtov a kvalita ich práce, bolo taktiež zrušené, sa p. Magdoško dotazoval, koľko finančných prostriedkov má MV SR vyčlenené na novelu tohto zákona, na motivačný a náborový príspevok.

Štátny tajomník MV SR T. Oparty reagoval, že návrh zákona podmienky PVV spĺňa, čo sa týka rozpočtového krytia, momentálne sa o rozpočte na nasledujúci rok rokuje, a bude odrážať príspevky fakultatívneho charakteru uvedené v návrhu zákona.

P. Kriška, zástupca generálneho riaditeľa odboru bezpečnostnej legislatívy, sekcie legislatívy a právnych služieb MV SR reagoval, že zatiaľ skutočne ide o fakultatívne príspevky, v doložke vplyvov sú nároky na štátny rozpočet, MV SR požaduje určitý objem finančných príspevkov v rámci náborového a motivačného príspevku, ktoré sú uvedené v doložke, za účelom aby tieto príspevky mohli byť aj realizované.

Záver:

Rada predložený materiál prerokovala s nasledujúcimi závermi :

- A) AZZZ SR, APZD, RÚZ, ZMOS, SOS súhlasí s predloženým materiálom bez pripomienok a odporúča ho na ďalšie legislatívne konanie,**
- B) KOZ SR nesúhlasí s predloženým materiálom a neodporúča ho na ďalšie legislatívne konanie.**

K bodu 8:

Implementácia európskych štrukturálnych a investičných fondov k 30.04.2022

Materiál uviedol štátny tajomník Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR J. Hargaš.

M. Kaliňák, ústredný riaditeľ kancelárie ZMOS, uviedol k predkladanému materiálu dve pripomienky. Prvá pripomienka sa týka potreby zvýšenia počtu kapacít na riadiacich a sprostredkovateľských orgánoch, s cieľom urýchlenia procesov potrebných na prijímanie rozhodnutí v rámci eurofondov. Mnohé procesy v súčasnosti stagnujú, čo v praxi znamená, že v mnohých úspešných projektoch napr. samosprávy nie sú schopné spolufinancovať nárast cien pri eurofondoch, čo je spôsobené časovo dlhou administratívou. S tým súvisí od druhá pripomienka, a to skokový nárast cien materiálov, ktorý považuje za zásadný problém v území, a ktorý je výsledkom odstupovania dodávateľov od zmlúv, čo obmedzí nielen investičné aktivity, odstraňovanie modernizačného dlhu, ale aj ďalší nárast objemu financií nevyčerpaných zdrojov z aktuálneho programového obdobia.

M. Kiral'varga prezident RÚZ reagoval, že v predkladanom materiály k 30.4.2022 sú výzvy v celkovej výške zhruba 135 %, pričom 90% je kontrahovaných a 54% je čerpaných, čo je veľký rozdiel, a dotazoval sa smerom k MIRRI SR, či má v pláne použiť tieto zdroje na vykrytie práve tej indexácie zvýšených nákladov stavebných materiálov, a zabezpečiť, aby sa už kontrahované projekty v konštrukčnom a stavebnom priemysle začali, a aká časť z tejto neadresovanej sumy by sa mala na to použiť? Zároveň požiadal o uskutočnenie stretnutia na MIRRI SR k týmto pripomienkam.

Štátny tajomník MIRRI SR J. Hargaš reagoval na pripomienku ZMOS, že pokiaľ ide o urýchlené čerpanie finančných zdrojov, vyhlasujú sa nové výzvy na hodnotiteľov, čo je kľúčový bod, ktorý brzdí tieto procesy v rozhodovaní na MIRRI SR o týchto jednotlivých projektoch, a pokiaľ ide o nárast cien stavebných materiálov je MIRRI SR vo fáze, kde sa aj s Európskou komisiou dohadujú podmienky vyššej flexibility, aby tieto realokácie boli možné.

D. Žiláková z MIRRI SR reagovala na pripomienky ZMOS a RÚZ k téme zvyšovania cien stavebných materiálov a uviedla, že parlament schválil novelu zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov, ktorým sa podľa názoru MIRRI SR vyriešili 2 závažné problémy a to 1. problém zvyšovania cien, ktorý sa objavuje v národných projektoch. Ide hlavne o veľké infraštruktúrne projekty (železničné a dopravné projekty), v ktorých MIRRI SR upravilo možnosť dodatkovat' zmluvy aj v prípade kedy hrozí akákoľvek kríza, nielen covid kríza, ale aj tie riadiace orgány, ktorými je Ministerstvo dopravy SR a Ministerstvo životného prostredia SR môžu inštruovať svojich prijímateľov, ktorými sú najmä cestné, diaľničné a železničné spoločnosti, o možnosti dodatku k zmluve, a je možné využiť na to prostriedky z EŠIF v konkrétnom operačnom programe. 2. v novele zákona je navýšenie zmlúv o NFP (nenávratný finančný prostriedok) v dopytovo orientovaných projektoch, o ktorých hovoril M. Kaliňák. Ide najmä o projekty obcí a miest, kde neexistovala možnosť navýšenia prostriedkov nad rámec zmluvy o NFP, a práve zákonom sa vyriešila aj táto možnosť navýšenia cien stavebných materiálov, ktoré sa pokryje z prostriedkov EŠIF. Je plánované rokovanie MIRRI SR s MF SR a vytvára sa právny rámec pre prijímateľov a stavebníkov, aby sa pokryli tieto zvýšené ceny.

K prvej výhrade M. Kaliňáka ešte dodala, že hlavný problém v navýšení administratívnych kapacít vidia v prostredí hodnotenia projektov, a tam sa na to pripravili tak, že v prostredí IROP sa vyhlásili dve veľké výzvy na interných a externých hodnotiteľov a pripravujú sa aj na nové programové obdobie, kde sa kreujujú tzv. regionálne centrá. V každom krajskom meste budú pracovať administratívni pracovníci určení na pomoc starostom, obciam a mestám pri príprave a procesovaní eurofondových projektov a prvé regionálne centrá budú fungovať od júla 2022.

Predseda rady M. Krajniak reagoval, že MIRRI SR po rokovaní s MF SR by informovalo predbežne, nezáväzne všetkých sociálnych partnerov k akým záverom na rokovaní dospeli.

M. Kaliňák, ústredný riaditeľ ZMOS reagoval, že je potrebná informácia čo najskôr smerom do územia, že je nachystané riešenie, ktoré sa týka dopytoviek aj národných projektov, v akej celkovej odhadovanej sume, a apeluje na víťazov súťaží, aby boli zdržanliví vo svojich rozhodnutiach o stiahnutí zmlúv a odstúpení od vysúťážených projektov.

Štátny tajomník MIRRI SR J. Hargaš k druhej pripomienke ZMOS doplnil, že MIRRI SR bude hľadať časť voľných prostriedkov, ktoré vieme použiť na navýšenia z existujúceho OP. Zároveň informoval, že beží iniciatíva týkajúca sa flexibility na fázovanie, t.z. že keďže SR patrí medzi krajiny, ktoré sú najpomalšie v čerpaní zdrojov tak, aby sme mali možnosť časť z tých projektov čerpať aj v budúcom programovom období, čo sú 2 parametre relevantné pre túto diskusiu.

Predseda rady M. Krajniak reagoval, že ZMOS na najbližšej HSR bude informovať o výsledku z priebehu rokovania s MIRRI SR a MF SR, a na predsedníctve sa rozhodne, či sa tento bod zaradí na budúcu HSR do bodu Rôzne.

Záver:

Rada predložený materiál prerokovala s nasledujúcimi závermi :

A) berie predložený materiál na vedomie s pripomienkou ZMOS.

K bodu 9:

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov

Záver:

Rada predložený materiál prerokovala s nasledujúcimi závermi :

- A) súhlasí s predloženým materiálom bez pripomienok,**
- B) odporúča materiál na ďalšie legislatívne konanie.**

Rôzne:

- **Informácia o priebehu legislatívneho konania novelizácie zákona číslo 311/2001 Z. z. Zákoník práce v znení neskorších predpisov účelom ktorej je transpozícia dvoch európskych smerníc právneho poriadku SR – smernice EP a Rady (EÚ) a zákona č. 2019/1152 o transparentných a predvídateľných pracovných podmienkach v EÚ a smernice EP a Rady (EÚ) 2019/1158 o rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom rodičov a osôb s opatrovateľskými povinnosťami (SOS)**

Predseda rady M. Krajniak informoval, že novela Zákonníka práce bude zaradená na rokovanie vlády SR vo štvrtok 26.05.2022. V minulom roku prešiel návrh zákona cez MPK, rokovanie na vláde SR bolo prerušené pre rozpor s MF SR. V novom znení návrhu zákona nedochádza k žiadnej zásadnej zmene, ide iba o metodologický problém medzi našou a európskou normou. V súvislosti s transpozíciou smernice (EÚ) 2019/1158 sa navrhuje umožniť súbežné čerpanie materského otcom aj matkou dieťaťa počas dvoch týždňov v období šiestich týždňov od narodenia dieťaťa. Návrh zákona po schválení vládou by mal ísť do NR SR, kde sa predpokladá 1. čítanie na júnovej a 2. čítanie na septembrovej schôdzi NR SR.

Záver:

Rada berie prednesené informácie na vedomie.

Predseda rady M. Krajniak privítal na rokovaní HSR SR predsedu vlády SR E. Hegera, ktorý tlmočil svoj záujem viesť so sociálnymi partnermi dialóg a stretnúť sa s nimi za rokovacím stolom za účelom diskusie o problémoch, pripomienkach a námetoch sociálnych partnerov, ktoré zaznievajú vo verejnom sektore. Termín stretnutia by mal byť v horizonte najneskôr 3 týždňov a bude o ňom sociálnych partnerov informovať.

➤ **Kurzarbeit - aktuálne aplikačné problémy (APZD)**

Predseda rady M. Krajniak informoval o uskutočnenom rokovaní s APZD, kde došlo k vyjasneniu sporných vecí, aj s generálnym riaditeľom Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý je zároveň aj predsedom komisie, ktorá rozhoduje o Kurzarbeite. Uistil, že zamestnávateľia nemusia mať obavy, v prípade vyargumentovania potreby predĺženia termínu na podanie žiadosti o podpore v čase skrátenej práce bude žiadateľovi vyhovené. Zároveň informoval, že v parlamente je pozmeňujúci návrh k vládnomu návrhu zákona o niektorých opatreniach v sociálnej oblasti v súvislosti so situáciou na Ukrajine (tzv. lex Ukrajina 3) týkajúci sa Kurzarbeitu, na základe ktorého sa navrhuje súčasnú lehotu jeden kalendárny mesiac predĺžiť o 10 dní.

A. Beljajev, prezident APZD vyslovil MPSVR SR, ako Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny SR poďakovanie za odborne a vecne vysokú úroveň uskutočneného stretnutia a ocenil ich snahu pomôcť firmám. Zdôraznil, že to čo chýba dnes v zákone o Kurzarbeite je aplikačná prax, ktorá sa bude vyvíjať v horizonte času.

Predseda rady M. Krajniak vysvetlil, že aj komisia tvorí precedensy, ktoré budú potenciálne posudzované správnymi súdmi, preto chce mať istotu, že jej rozhodnutie je správne. Zároveň sa obrátil na štátneho tajomníka MF SR M. Klimeka s prosbou o nominovanie 2 zástupcov MF SR, ktorí ešte chýbajú v komisii.

Záver:

Rada berie prednesené informácie na vedomie.

➤ **Nepriaznivá situácia v SHMÚ a možnosti dofinancovania nákladov (KOZ SR)**

V. Szabová z KOZ SR k nepriaznivej situácii ohľadom dofinancovania nákladov SHMÚ uviedla, že táto inštitúcia je špecializovanou organizáciou v SR a v prípade nedofinancovania požadovaných nákladov, by došlo nielen k ohrozeniu fungovania tejto inštitúcie ako celku, ale došlo by aj k porušeniu niektorých legislatívnych noriem, z ktorých priamo vyplýva povinnosť poskytovať informácie touto inštitúciou, a zároveň by mohlo dôjsť aj k ohrozeniu plnenia medzinárodných záväzkov touto inštitúciou.

SHMÚ nemá aktuálne podpísaný kontrakt s MŽP SR týkajúci sa financovania tejto inštitúcie, kontrakt mal byť podpísaný do 31.12.2021, MŽP odmietlo kontrakt podpísať nakoľko nemalo v rámci príslušnej rozpočtovej kapitoly finančné prostriedky vyčlenené na úhradu nákladov činnosti tejto inštitúcie.

Pri koncipovaní rozpočtu na rok 2022 došlo k redukcii až -14 % objemu fin. prostriedkov pre túto inštitúciu. MF SR aj napriek záujmu, snahe a aktivitám MŽP SR odmietlo dofinancovať tieto náklady v príslušnej kapitole rezortu ŽP s tým, že SHMÚ patrí do pôsobnosti kapitoly MŽP SR a je potrebné hľadať rezervy v rámci rozpočtu MŽP SR. Objem požadovaných finančných prostriedkov na dofinancovanie SHMÚ je viac ako 3 mil. eur. Akýkoľvek kolaps poskytovaných služieb SHMÚ môže spôsobiť 3 ohrozenia, a to ohrozenie hydrologického a meteorologického monitoringu, zrušenie monitoringu radiácie, a zrušenie monitoringu kvality ovzdušia. V. Szabová podrobne informovala o dôsledkoch a škodách, ktoré môže neriešenie tohto problému spôsobiť.

Predseda rady M. Krajniak požiadal o reakciu štátneho tajomníka MŽP SR.

Štátny tajomník MŽP SR J. Smatana uviedol, že MŽP SR intenzívne pracuje na vyriešení uvedeného problému. Súhlasil s tým, že SHMÚ je v rámci rezortu MŽP absolútne kľúčový ústav, a od ostatných organizácií spadajúcich pod rezort MŽP, ktoré taktiež prešli tvrdou finančnou redukciou, sa SHMÚ líši zásadnou vecou, nakoľko od SHMÚ vychádzajú dáta online, kým napr. v prípade ochrany prírody, agentúry životného prostredia, sa zníženie rozpočtu prejavuje na spomalení procesov alebo na znížení hĺbky určitej odbornej štúdie, tak v prípade SHMÚ by nastal okamžitý výpadok leteckej služby, radiačnej služby a ďalších online dát. Domnieva sa, že k tomuto nedorozumeniu medzi MŽP SR a MF SR došlo z dôvodu, že inštitúcia SHMÚ je výnimočná veľkým objemom projektov ktoré realizuje a aj veľkým objemom finančných prostriedkov, ktoré dostáva na svoje účty od pravidelne platiacich komerčných subjektov, napr. letecká monitorovacia služba. Z tohto dôvodu, keď minulý rok MŽP SR aplikovalo zásadné rozpočtové škrtky o -10% , ale až miestami o -18%, tak práve SHMÚ bola inštitúcia, ktorá mala na účte najväčšiu finančnú rezervu, takže u nich došlo ku kráteniu o 14% z rozpočtu, a práve toto MF SR vyhodnotilo, že ak boli schopní fungovať s takouto redukciou 1 rok tak to bude možné aj v budúcnosti, teda ďalší rok, ale žiaľ to nie je možné, pretože to boli viazané finančné prostriedky ktoré sa dali použiť ako rezerva, ale dlhodobo to takto nie možné realizovať.

Štátny tajomník MŽP J. Smatana zároveň uviedol, že už prebehli rokovania na expertnej úrovni, MŽP SR vie garantovať činnosť základných funkcií SHMÚ do septembra 2022, čo však bolo

realizované za cenu značnej redukcie zamestnancov na úseku ekonomiky, informatiky, boli obmedzené všetky bežné výdaje na úseku údržby opráv, monitorovacích staníc aj budov. Je presvedčený, že MŽP SR vo finálnych rokovaníach dospeje k dohode s MF SR, nakoľko všetky činnosti, ktoré vykonáva SHMÚ, vyplývajú zo zákona a nie je možné ich nevykonávať.

Štátny tajomník MF SR M. Klimek reagoval, že SHMÚ je príspevková organizácia, ktorá je napojená na štátny rozpočet príspevkom od svojho zriaďovateľa, ktorým je MŽP SR. Upozornil, že MF SR jej nerozpočtuje tento príspevok, o ňom rozhodne MŽP SR. Zákon o štátnom rozpočte bol schválený vládou SR aj sú súhlasom ministra životného prostredia, MŽP SR má svoj rozpočet, má v jeho rámci rozhodovať o transferoch svojim organizáciám.

V. Szabová z KOZ SR po diskusii navrhla, aby ako záver k tomuto bodu zaznelo, že je potrebné hľadať možnosti na dofinancovanie SHMÚ.

- **Požiadavky Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory na podporu potravinárskeho priemyslu (AZZZ SR)**
- **Podpora potravinárskeho priemyslu cez dočasnú pomoc Európskej únie a schémy štátnej pomoci (RÚZ)**

Predseda rady M. Krajniak požiadal o spojenie 2 bodov z bodu Rôzne, a to Požiadavky Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory na podporu potravinárskeho priemyslu (AZZZ SR) a Podpora potravinárskeho priemyslu cez dočasnú pomoc Európskej únie a schémy štátnej pomoci (RÚZ), čo plénum odsúhlasilo.

E. Macho z AZZZ SR uviedol, že považuje za potrebné informovať sociálnych partnerov o kľúčovej téme, ktorou je téma potravín, zvyšovanie rastu cien potravín a zdražovanie cien komodít v potravinárskom priemysle, ktorá sa bytostne dotýka ľudí na Slovensku. Slovenský agropotravinársky sektor je v tejto situácii obrovského rastu cien komodít ponechaný na cenotvorbu na voľnom otvorenom európskom trhu, čo má dva dôsledky, a to s infláciou spojený nárast cien potravín a konkurencieschopnosť Slovenska v potravinárskom trhu, kde v súvislosti s tým uviedol, že saldo zahraničného obchodu v porovnaní roku 2021- 2022 vzrástlo o ďalších 40 %, čo je v objeme peňazí cca 200 miliónov euro, a za obdobie január, február 2022 sa na Slovensko doviezlo o 100 mil. euro viac potravín ako rok predtým. Problém nespočíva v nedostatku potravín, ale v ich cene, ktorá je vysoká. V tejto oblasti sa nevyužívajú možnosti, ktoré Slovensku odporúča aj Európska komisia, a ktoré Slovensko, zatiaľ až na 1 výnimku ešte neuplatnilo. Navrhované riešenia sú súčasťou materiálu AZZZ zaslaného ako podklad na rokovanie HSR SR. Ako riešenia sa navrhujú,

- stabilizácia príjmov, to znamená stabilizácia poľnohospodárskych trhov EÚ,
- dočasný krízový rámec štátnej pomoci na granty pre každú poľnohospodársku alebo potravinársku spoločnosť do 35 tisíc eur,
- pomoc na kompenzáciu vysokých cien energie,
- príprava schém štátnej pomoci potravinárskym podnikom v SR od r. 2023.

D. Poturnay, prezident Potravinárskej komory Slovenska za RÚZ uviedol, že hrubá produkcia potravín na Slovensku za r. 2018 dosiahla 4 miliardy eur, oproti tomu v Českej republike za ten istý rok to bolo 13,7 miliárd eur, čo je v porovnaní so Slovenskom 3,5x väčšia produkcia potravín v ČR. Podľa Eurostatu, čo sa týka podielu v pridanej hodnote a zamestnanosti na priemyselnej výrobe je Slovenská republika na poslednom mieste v EÚ, v rámci EÚ je to menej ako 6% pridanej hodnoty a cca 8% čo sa týka zamestnanosti sú zamestnanci spracovania potravín. Potravinársky priemysel predstavuje nevyužívanú príležitosť v krajinách EÚ. V západných krajinách potravinársky priemysel produkuje väčšiu pridanú hodnotu ako automobilový priemysel, ktorý má cyklické problémy. Potravinársky priemysel môže priniesť väčší hospodársky rast, tvorbu pridanej hodnoty a zamestnanosť, pričom táto zamestnanosť ide do regiónov, nie je kumulovaná len vo veľkých mestách, ale pokrýva celé územie Slovenska, čím rieši množstvo ďalších sociálnych a ekonomických záujmov, ktoré Slovenská republika má. Ak by potravinársky priemysel získal väčšiu podporu v rámci štátneho rozpočtu, tak aj 1 miliarda eur, ktorá ide ročne približne do podpory pôdohospodárstva, by bola efektívnejšie využitá, pretože by sa získala nadväznosť v potravinárskej vertikále. Čo sa týka deficitu zahraničnoobchodnej bilancie za agrokodity, ktorá ročne vychádza cca 1,7 miliárd eur, takmer celá je tvorená spracovanými potravinami, tzn., že čo sa týka výrobkov prvovýroby - obilie, pšenica a iné, sme na nule, čo sa týka zahraničnoobchodnej bilancie. Avšak akonáhle ideme do oblasti spracovaných potravín, kde je vyššia pridaná hodnota, kde je ďalšia zamestnanosť na tom istom materiáli, tak ideme do deficitu obchodnej bilancie. Je to spôsobené dlhodobo nesprávnou a nevyváženou distribúciou finančných podpôr, čo sa týka potravinárskej vertikály. Podstatne viac podporujeme prvovýrobu a na spracovateľský priemysel sa nedostáva. Čo sa týka EÚ ako celku, tak má prebytok obchodnej bilancie cca 64 miliárd eur, celý je tvorený práve spracovateľským potravinárskym priemyslom, a Slovensko nie je ani na úrovni rozvojových krajín, podobne ako Ukrajina produkujeme suroviny, a nie sme schopní ich ďalej spracovať. Malo by byť veľkým záujmom Slovenska, aby potravinársky priemysel dostal podstatne väčšiu podporu pre svoj rozvoj a aby sme tieto dodatočné benefity získali.

M. Kováč, štátny tajomník Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR) reagoval, že nejde len o problematiku MPRV SR, ale ide o medzirezortnú problematiku. MPRV SR monitoruje podporné rámce, ktoré nám EK umožňuje zaviesť a v zmysle toho rozpracovať jednotlivé podporné schémy. Vzniknutá situácia je výsledkom kombinácie viacerých faktorov, ktoré sa udiali v priebehu posledných 3 rokov, ako je napr. rast cien a 20 rokov zanedbaných investícií do oblasti potravinárstva. Je tu stratégia stavaná na tom, aby sa zvyšovala pridaná hodnota z každého hektára pôdy, aby sa zvyšovala pridaná hodnota v produkcii, lebo to je kľúčová hodnota, ktorú je potrebné mať vytvorenú, pretože tá prispieva k stabilizácii, ale hlavne k rozvoju zamestnanosti. To čo bolo povedané, plne podporuje. Pán minister sa zasadzuje za dialóg so spracovateľskými reťazcami, s obchodom, aby sa zistilo kde vznikajú nejaké rezervy. Rozpracovávajú podporné nástroje zo strany EK, ako zo strany štátneho rozpočtu. Aktuálne je uzavretá výzva na podporu investícií v potravinárstve, ktorá sa vyhodnocuje. Niektoré aspekty spadajú do pôsobnosti aj iných rezortov, napr. Ministerstva hospodárstva SR, energie, regulácie cien, vedie sa dialóg o zabezpečovaní energií pre potravinársku oblasť, ktorá musí byť bezpodmienečne zabezpečená v prípade krátenia energií,

dialóg o obnoviteľných zdrojoch energie, pretože potravinársky priemysel potrebuje technologicky posilniť, aby sa znižovala energetická spotreba, aby boli modernejšie technológie. Tiež sa vedie dialóg s MH SR o využití regionálnej investičnej pomoci, ktorý vníma ako nevyužitý, relatívne je málo projektov predkladaných, kde sa žiada pomoc pre potravinárstvo. Pokiaľ ide o ďalšiu podporu, jedná sa o daňovo odvodové úľavy, nočné príplatky, príplatky cez víkend, je to v spolupráci s MPSVR SR. Pripravuje sa „zákon o pôdohospodárstve“, ktorý by mal podporiť spoluprácu subjektov v pôdohospodárstve za účelom vyššej úrovne spracovania prvoprodukcie, čo považuje za kľúčové. V prípade, ak sa podarí tento legislatívny zámer, budú stanovené jasné podmienky pre všetkých aktérov v prvovýrobe a následne všetkých spracovateľov, ktorí môžu udávať vyššiu pridanú hodnotu, čo pomôže aj potravinovej a energetickej bezpečnosti.

D. Petrakovičová, poverená vykonávaním funkcie riaditeľky odboru potravinárskeho priemyslu, obchodu a kvality potravín MPRV SR doplnila, že čo sa týka dočasného krízového rámca alokácia v rámci tejto pomoci pre SR by mohla byť 30 mil. eur, z čoho 10 mil. by mohlo smerovať do potravinárstva a v rámci dočasného rámca má MPRV SR aktuálne rozpracovanú schému štátnej pomoci v rámci zvýšených nákladov spôsobených rastom cien energií.

D. Poturnay za RÚZ reagoval, že v západných krajinách má potravinársky priemysel vysokú prioritu a aby sa takému postaveniu mohol tešiť aj v budúcnosti na Slovensku je potrebná diskusia o štátnej pomoci pre podporu potravinárskeho priemyslu.

Záver :

Rada berie na vedomie kľúčové požiadavky Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory na podporu potravinárskeho priemyslu v SR a RÚZ, a berie na vedomie predložené informácie ďalších členov Rady a príslušného ministerstva.

- **Zvolanie monotematickej (mimoriadnej) HSR na tému cien a dostupnosti energií (RÚZ)**

Predseda rady M. Krajniak navrhol túto tému spojiť s mimoriadnou HSR, ktorú navrhol p. premiér, v rámci ktorej by bola zaradená prípadne aj téma príprava Operačného programu Slovensko (MIRRI SR).

Prezident RÚZ M. Kiraľvarga uviedol, že s MH SR sa dohodnú na štruktúre a názve materiálu, ktorý by bol predložený na mimoriadnu HSR.

- **Zabezpečovanie procesov pre prijímanie a integráciu utečencov pred vojnovým konfliktom a ďalších imigrantov zo strany vlády a OVM. Riešenie problematiky zamestnávania a vzdelávania (RÚZ)**

Predseda rady M. Krajniak informoval, že MV SR vzhľadom na veľký rozsah úloh spojených s týmto procesom nestíhalo online spracovať všetky veci, preto na základe záverov Ústredného krízového štábu Slovenskej republiky zo dňa 17.3.2022 bola Ministerstvom práce,

sociálnych vecí a rodiny SR ako gestorom zriadená pracovná skupina za účelom vypracovania stratégie integrácie odídencom z Ukrajiny s cieľom ich začlenenia do sociálneho systému, školského systému, pracovného trhu a riešenia ich dlhodobého bývania. Boli zapojené všetky dotknuté rezorty, ZMOS, Únia miest Slovenska, SK8, prizvaní aj zástupcovia tretieho sektora. Výsledkom činnosti pracovnej skupiny je dokument „Stratégia integrácie odídencom z Ukrajiny v podmienkach Slovenskej republiky“, ktorý sa zaoberá strategickým plánovaním a organizovaním podpory integrácie odídencom z Ukrajiny na Slovensku v oblastiach bývania, vzdelávania, podpory pri získavaní zamestnania, zdravotnej a sociálnej starostlivosti a prístupu k spravodlivosti. Podľa časovej náročnosti pôjde o krátkodobé opatrenia (dva mesiace/ rok 2022), strednodobé opatrenia (šesť mesiacov/ rok 2022) a dlhodobé opatrenia (osemnásť mesiacov/ rok 2024). Tento materiál sa finalizuje a do 30.5.2022 zašle MPSVR SR jeho pracovnú verziu sociálnym partnerom na pripomienkovanie.

- **Príprava vlády na potenciálny dlhotrvajúci vojenský konflikt na Ukrajine a ohrozenia z toho vyplývajúce (RÚZ)**

M. Kiral'varga z RÚZ navrhol tento bod nechať na ďalšie rokovanie HSR SR.

- **Spôsob prijímania návrhov zákonov a opatrení, ktoré zavádzajú nové dane smerujúce k pomoci občanom SR ako aj firmám vyrovnáť sa s enormným navýšením cien energií a pohonných hmôt (AZZZ SR)**

R. Machunka z AZZZ SR uviedol, že s veľkým rozčarovaním a nespokojnosťou sledujú legislatívny proces, deklarovaný ako pomoc proti vysokej inflácii, ktorý sa realizuje v skrátrenom legislatívnom konaní bez toho, aby bežali štandardné pripomienkové konania. Ide o hrubé porušenie procesu, ku ktorého zásadám sa vláda SR prihlásila aj vo svojom programovom vyhlásení. Takto si nepredstavujú demokratické vládnutie, ktoré by tu malo prebiehať. Je pritom podľa neho zrejme, že sú porušené aj podmienky skráteneho legislatívneho konania. Súčasní predstavitelia vlády SR v minulosti podobné postupy kritizovali, vtedy to však boli poslanecké návrhy a teraz sú to vládne návrhy.

M. Uhlerová – za KOZ SR sa pripojila k pripomienke AZZZ SR. Reagovala, že 2 roky sme svedkami skráteneho legislatívneho konaní, pričom na to nie je dôvod, a obzvlášť nie teraz, keď sa predkladá tak závažný materiál ako je balíček protiinflačných opatrení, sú sociálni partneri opomenutí, pričom polovicu z neho tvorí rodinný balíček opatrení. Je to reforma, ktorá by mala prejsť odbornou a verejnou diskusiou. Poukázala na dôležitosť sociálneho dialógu a konštatovala, že skutočná obsahová kvalita sociálneho dialógu sa na Slovensku nenapĺňa. Sociálni partneri sú tu od toho, aby odbornou kapacitou prispeli k realizácii verejných politík, vyjadrovali sa k téme sociálnych balíčkov, k téme rodinnej politiky, verejných financií. Sociálny dialóg je naplnený po procesno formálnej stránke, ale po tej kvalitatívnej je vyprázdnený. K zásadným veciam nie je možnosť sa vyjadriť, ani k energetickej, inflačnej, covidovej, postcovidovej situácii.

M. Kaliňák za ZMOS doplnil, že treba si uvedomiť, že žijeme v parlamentnej demokracii a žiadny z predložených zákonov by neprešiel nebyť Národnej rady SR, Ústavnoprávneho

výboru NR SR, a preto ako sociálni partneri by sa mali orientovať aj vo vzťahu k NR SR prečo toto dopúšťa. Z tohto pohľadu je legitímna téma aj to, akým spôsobom sa dokáže NR SR vysporiadať so sociálnym dialógom a do akej miery bude v celom legislatívnom procese dbať na sociálny dialóg.

M. Magdoško z KOZ SR sa pripojil k predneseným výhradám k spôsobu a kvalite legislatívneho procesu a sociálneho dialógu a vyslovil názor, že stretnutie s premiérom malo byť už niekedy vo februári, kedy sa malo riešiť ako sa chceme postaviť k tejto kríze. Obdobne sa k danej téme vyjadrili za KOZ SR i V. Szabová a M. Brodzianska.

Predseda rady M. Krajniak reagoval, že ako predseda HSR SR za posledné 2 roky vždy keď niektorí zo sociálnych partnerov požiadali o zaradenie a prerokovanie určitých bodov na HSR SR tak urobil. Takisto, ak niektorí zo sociálnych partnerov požiadali o stretnutie, rokovanie vždy sa snažil vyjsť maximálne v ústrety. Platí to aj do budúcnosti. Čo sa týka predkladania návrhov zákonov to závisí od jednotlivých rezortov, každý člen vlády predkladá návrhy zo svojho rezortu do legislatívneho procesu podľa vlastného uváženia.

Predseda rady M. Krajniak poďakoval všetkým prítomným za účasť.

za vládu
Milan K R A J N I A K
predseda rady

za zástupcov zamestnancov
Monika U H L E R O V Á
podpredsedníčka rady

za zástupcov zamestnávateľov
Roman K A R L U B Í K
podpredseda rady

